

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนตำบลแม่ทราย และเปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศระหว่างประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน โดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากหัวหน้าครัวเรือน จำนวน 218 คน ในตำบลแม่ทราย อำเภอร่องกวาง จังหวัดแพร่ ผลการวิจัยได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. อาชีพของกลุ่มตัวอย่าง
2. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
3. การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
4. ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตอนที่ 2 ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน

กับความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

1. ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน
2. ประชาชนที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวแตกต่างกัน
3. ประชาชนที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน
4. ประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

อาชีพของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของอาชีพหัวหน้าครัวเรือนผู้ให้ข้อมูล

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกรรวม	134	61.5
ค้าขาย	14	6.4
รับจ้าง	55	25.2
รับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ	4	1.8
อื่น ๆ	11	5.0
รวม	218	100

n = 218

ผลการศึกษา (ตาราง 3) แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรมากที่สุด จำนวน 134 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 61.5 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาคืออาชีพรับจ้าง จำนวน 55 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 25.2 ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาคือ อาชีพค้าขายมีจำนวน 14 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 6.4 ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาคือ อาชีพอื่น ๆ ได้แก่ ข้าราชการบำนาญ ประกอบธุรกิจส่วนตัว มีจำนวน 11 คน และพบว่าอาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีจำนวนน้อยที่สุด คือ จำนวน 4 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 1.8 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ผลการศึกษาดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่า การที่ประชาชนตำบลแม่ทรายประกอบอาชีพเกษตรกรมากนั้นเพราะพื้นที่ตำบลแม่ทรายเื้อออำนวยความสะดวกต่อการทำการเกษตร ถึงแม้ว่าไม่มีระบบชลประทานของรัฐ แต่โดยรอบของหมู่บ้านมีอ่างเก็บน้ำถึง 3 แห่ง จึงสามารถระบายนํ้ามาใช้ในการเกษตรได้ และประชาชนสามารถบริหารจัดการทรัพยากรน้ำจากอ่างเก็บน้ำโดยมีกฎระเบียบของชุมชนที่ร่วมกันตั้งขึ้นในการแบ่งน้ำจากอ่างเก็บน้ำเพื่อใช้ในการเกษตรได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตาราง 4 ค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	Mean	S.D.	เทียบกับเกณฑ์
ประโยชน์ต่อตนเอง			
1. ทำให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น	2.01	0.73	ปานกลาง
2. ทำให้เป็นที่ยอมรับของคนในชุมชนมากขึ้น	1.90	0.85	ปานกลาง
3. ทำให้ได้รับความรู้เพื่อช่วยในการประกอบอาชีพ	2.29	0.67	มาก
ค่ารวมเฉลี่ย	2.06	0.55	ปานกลาง
ประโยชน์ต่อครอบครัว			
4. นำรายได้เข้าสู่ครอบครัวมากขึ้น	1.88	0.80	ปานกลาง
5. ทำให้คนในครอบครัวมีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น	2.49	0.60	มาก
ค่ารวมเฉลี่ย	2.18	0.56	ปานกลาง
ประโยชน์ต่อชุมชน			
6. ทำให้คนในหมู่บ้านมีรายได้เพิ่มมากขึ้น	2.30	0.68	มาก
7. ทำให้คนในหมู่บ้านได้รับความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้น	2.56	0.56	มาก
8. ทำให้หมู่บ้านมีสภาพน่าอยู่มากขึ้น	2.55	0.65	มาก
9. ทำให้มีการฟื้นฟูอนุรักษ์ วัฒนธรรมประเพณีเก่าแก่ในชุมชน	2.46	0.63	มาก
10. ทำให้คนในชุมชนรักและหวงแหน สภาพแวดล้อม วัฒนธรรมนิยมประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น	2.44	0.67	มาก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ จากการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	Mean	S.D.	เทียบกับเกณฑ์
11. ทำให้หมู่บ้านได้รับงบประมาณ ระบบไฟฟ้า ประปา ถนน โทรศัพท์และอื่น ๆ เพิ่มขึ้น	2.42	0.74	มาก
12. ทำให้เกิดประโยชน์ในระยะยาวสำหรับชุมชน เพราะรายได้จากการท่องเที่ยวจะหมุนเวียนกลับมา พัฒนาท้องถิ่น	2.39	0.69	มาก
ค่ารวมเฉลี่ย	2.44	0.46	มาก
ค่ารวมเฉลี่ยทั้งหมด	2.30	0.43	มาก

หมายเหตุ 1) n = 218

2) เกณฑ์การประเมินโปรดดูบทที่ 3

ผลการศึกษา (ตาราง 4) แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คาดว่าจะการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จะทำให้ ตนเองได้รับประโยชน์ในระดับปานกลาง (Mean = 2.06) เกี่ยวกับการ
ได้รับความรู้เพิ่มในการประกอบอาชีพ การเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชนและการมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

○ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คาดว่าจะการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จะทำให้ ครอบครัว
ได้รับประโยชน์ในระดับปานกลาง (Mean = 2.18) เกี่ยวกับการทำให้คนในครอบครัวมีการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การนำรายได้เข้าสู่ครอบครัวมากขึ้น

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คาดว่าจะการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จะทำให้ ชุมชนได้รับ
ประโยชน์ ในระดับมาก (Mean = 2.44) เกี่ยวกับการรายได้เข้าสู่ชุมชนที่คนในชุมชนได้รับความรู้
ใหม่ ๆ หมู่บ้านมีสภาพน่าอยู่มากขึ้น คนในชุมชนมีการอนุรักษ์ฟื้นฟู วัฒนธรรม ประเพณีเก่าแก่
คนในชุมชนรักและหวงแหนสภาพแวดล้อม ชนบทธรรมนิยมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นหมู่บ้าน
ได้รับงบประมาณทางด้านสาธารณูปโภคเพิ่มมากขึ้น และการเกิดประโยชน์ในระยะยาวแก่ชุมชน

ผลการศึกษาโดยรวมทั้งหมด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คาดว่าจะการจัดการการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศ จะให้ประโยชน์ในระดับมาก (Mean = 2.30) สามารถอธิบายได้ว่าประชาชนคาดหวังว่า
หากมีการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างมากในการพัฒนาชุมชน
ให้เกิด รายได้พร้อมกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรมของชุมชนเพิ่มขึ้น

การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตาราง 5 ค่ามัธยฐานเลขคณิต และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการได้รับข้อมูล
ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

แหล่งของสื่อ	Mean	S.D	เทียบกับเกณฑ์
1. วิทยุ	1.67	0.87	ปานกลาง
2. โทรทัศน์	2.03	1.01	ปานกลาง
3. หนังสือพิมพ์	1.44	0.92	น้อย
4. การประชุม	2.31	0.73	มาก
5. เพื่อนบ้าน	1.82	0.93	ปานกลาง
6. หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน	2.47	0.68	มาก
7. เจ้าหน้าที่ของรัฐ	1.60	0.91	ปานกลาง
ค่ารวมเฉลี่ย	1.90	0.53	ปานกลาง

หมายเหตุ 1) $n = 218$

2) เกณฑ์การประเมินโปรดดูบทที่ 3

ผลการศึกษา (ตาราง 5) แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากสื่อประเภทต่าง ๆ ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ การประชุม เพื่อนบ้าน หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในระดับปานกลาง (Mean = 1.90) จากผลการศึกษากลุ่มตัวอย่าง ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับมาก จากการประชุม และหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน เพราะทุกหมู่บ้านในตำบลแม่ทรายมีหอกระจายข่าวภายในหมู่บ้าน เพื่อเป็นแหล่งสื่อสารที่สำคัญ สำหรับชุมชน และมีการแจ้ง ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทุกครั้ง ประชาชนจะให้ความสนใจกับข่าวสารที่ประชาสัมพันธ์ผ่านหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน ประกอบกับการที่ตำบลแม่ทรายได้รับโครงการส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์บริการการท่องเที่ยวและพัฒนาธุรกิจชุมชนด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เมื่อมีการประชุมสมาชิกของชุมชนทุกครั้ง ผู้นำชุมชนก็จะมีข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อให้ความรู้สร้างความเข้าใจสมาชิกชุมชนด้วย

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	จำนวน	ร้อยละ
ระดับมาก 7-8 คะแนน	167	77.5
ระดับปานกลาง 4-6 คะแนน	39	17.9
ระดับน้อย 1-3 คะแนน	10	4.6
รวม	218	100

n = 218

ตาราง 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ข้อมูล	Mean	S.D.	เทียบกับเกณฑ์
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	8.33	1.33	มาก

หมายเหตุ 1) n = 218

2) เกณฑ์การประเมินโปรดดูบทที่ 3

ผลการศึกษา (ตาราง 7) แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ตาราง 6) จำนวน 167 คน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับมาก (Mean 8.33) ซึ่งสามารถตอบคำถามจากแบบทดสอบเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำนวน 10 ข้อ (ภาคผนวก ค) เริ่มจากความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่กล่าวถึงการท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการศึกษาธรรมชาติ วัฒนธรรมท้องถิ่นโดยการท่องเที่ยวที่นั่นจะไม่ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมต่อสภาพแวดล้อมและเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตดั้งเดิมของท้องถิ่น ในการวางแผนดำเนินการประชาชนในชุมชนก็มีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมตัดสินใจ จัดการกับทรัพยากรการท่องเที่ยวของชุมชนเองในการตัดสินใจ

ใด ๆ จากบุคคลภายนอกเพียงอย่างเดียวมิใช่หลักการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างแท้จริง กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้ความสำคัญกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งวัฒนธรรมท้องถิ่น จึงควรสนับสนุนให้นักท่องเที่ยว มีความรับผิดชอบทั้งคุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรมของตนเองที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรมในชุมชน โดยการท่องเที่ยวลักษณะนี้จะก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบต่อแหล่งท่องเที่ยวและชุมชนท้องถิ่นน้อยที่สุด ส่วนเรื่องการให้บริการและการปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชน ไม่ควรขัดต่อความเป็นอยู่และประเพณีท้องถิ่น ควรยอมรับในข้อจำกัดของสภาพแหล่งท่องเที่ยวตามลักษณะที่เป็นอยู่ หากมีการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ทัศนียภาพท้องถิ่นดีขึ้นก็ไม่จำเป็นต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อมเพียงมากเกินไป เช่น มีห้องพักติดแอร์ เป็นต้น เพราะความประทับใจของนักท่องเที่ยวอยู่ที่การได้สัมผัสกับสภาพธรรมชาติอย่างแท้จริง ในการดำเนินการกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ควรชักชวนนายทุนต่างถิ่นมาร่วมลงทุน ทำธุรกิจท่องเที่ยวในชุมชน แสดงถึงการไม่พึ่งพาการลงทุนจากต่างถิ่น และลดการไหลออกของรายได้ในท้องถิ่น เพื่อผลประโยชน์ของชุมชนท้องถิ่นต่อไป

ตอนที่ 2 ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตาราง 8 ค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	Mean	S.D.	เทียบกับเกณฑ์
ความต้องการมีส่วนร่วมในการคิด วางแผนและตัดสินใจ			
1. ร่วมประชุมเพื่อคิดหากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน	2.33	0.61	มาก
2. ร่วมประชุมเพื่อวางแผนในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน	2.27	0.64	มาก
3. ร่วมวางแผนเพื่อดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน	2.35	0.75	มาก
ค่ารวมเฉลี่ย	2.31	0.58	มาก
ความต้องการมีส่วนร่วมในการลงทุน			
4. ลงทุนเพื่อขายอาหารบริการนักท่องเที่ยว	1.82	1.01	ปานกลาง
5. ให้บริการที่พักตามบ้านแก่นักท่องเที่ยว	1.82	0.91	ปานกลาง
6. จัดล้อเกวียนเพื่อบริการนักท่องเที่ยว	1.48	1.06	น้อยมาก
7. แปรรูปผลผลิตเพื่อการเกษตรเพื่อขายให้นักท่องเที่ยว เช่น ทำมะขามแก้ว น้ำผลไม้ มะม่วงกวน	2.29	0.80	มาก
8. ทำของที่ระลึกจำหน่ายนักท่องเที่ยว	2.23	0.84	ปานกลาง
9. ทำสินค้าหัตถกรรม เช่น เครื่องจักรสาน ผ้าทอและอื่น ๆ เพื่อจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว	2.42	0.70	มาก
10. ให้นักท่องเที่ยวเข้าเที่ยวชมฟาร์มหรือสวนผลไม้หรือแปลงผัก	1.94	0.91	ปานกลาง
11. เป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นในการนำนักท่องเที่ยว เข้าชมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้นหมู่บ้าน	1.96	0.96	ปานกลาง
ค่ารวมเฉลี่ย	1.99	0.60	ปานกลาง

ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	Mean	S.D.	เทียบกับ เกณฑ์
ความต้องการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ			
12. มีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านให้สะอาด	2.85	0.36	มาก
13. ปฏิบัติตามกฎระเบียบของหมู่บ้านในการอนุรักษ์ ทรัพยากร ป่าไม้	2.79	0.45	มาก
14. มีส่วนร่วมในการพัฒนาเส้นทางศึกษาธรรมชาติ เช่น การจัดทำป้ายบอกทาง บอกชนิดพืชพรรณ	2.52	0.57	มาก
15. มีส่วนร่วมในการพัฒนาบริเวณอ่างเก็บน้ำของ หมู่บ้านเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยว	2.82	0.42	มาก
ค่ารวมเฉลี่ย	2.74	0.29	มาก
ความต้องการมีส่วนร่วมในการติดตามและ ประเมินผล			
16. ร่วมพิจารณาการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยว เชิงนิเวศของชุมชน	2.18	0.72	ปานกลาง
17. ร่วมพิจารณาผลประโยชน์ที่ได้รับด้านผลดี ผลเสียจากการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน	2.15	0.76	ปานกลาง
ค่ารวมเฉลี่ย	2.16	0.64	ปานกลาง
ความต้องการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์			
18. มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจัดการการท่องเที่ยวเชิง นิเวศ	2.53	0.67	มาก
19. อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม ของหมู่บ้าน	2.83	0.46	มาก
20. ทำให้รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมุนเวียน ภายในหมู่บ้าน	2.78	0.44	มาก
ค่ารวมเฉลี่ย	2.71	0.39	มาก
ค่ารวมเฉลี่ยทั้งหมด	2.31	0.40	มาก

ผลการศึกษา (ตาราง 8) แสดงให้เห็นว่า ระดับของความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนตำบลแม่ทราย โดย ค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามความต้องการมีส่วนร่วมในการคิด วางแผน ตัดสินใจ การลงทุน การปฏิบัติ ติดตาม ประเมินผล และรับผลประโยชน์ ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความต้องการ มีส่วนร่วมในการคิด วางแผนและตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับมาก (Mean = 2.31) โดยต้องการเข้าร่วมประชุมเพื่อคิดหากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วางแผนในการจัดและดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน

ด้านความต้องการมีส่วนร่วมในการลงทุน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความต้องการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง (Mean = 1.99) โดยต้องการร่วมแปรรูปผลผลิตการเกษตร และทำสินค้าหัตถกรรม เพื่อจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวในระดับมาก ต้องการมีส่วนร่วมในการลงทุนเพื่อขายอาหาร บริการที่พักตามบ้านทำของที่ระลึก บริการให้นักท่องเที่ยวเข้าชมฟาร์ม สวนผลไม้หรือแปลงผัก และการเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นในการนำนักท่องเที่ยวเข้าชมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน ระดับปานกลางและต้องการร่วมจัดล้อเกวียนบริการแก่นักท่องเที่ยวในระดับน้อยมาก เนื่องจากไม่มีล้อเกวียน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความต้องการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติในระดับมาก (Mean = 2.74) โดยต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านให้สะอาด ปฏิบัติตามกฎระเบียบของหมู่บ้านในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ การพัฒนาเส้นทางศึกษาธรรมชาติ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาบริเวณอ่างเก็บน้ำของหมู่บ้าน เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยว

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความต้องการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลของการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนในระดับปานกลาง (Mean = 2.16) โดยต้องการร่วมพิจารณาการดำเนินกิจกรรมผลประโยชน์ที่ได้รับ ด้านผลดี ผลเสีย จากการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนในระดับมาก (Mean = 2.71) โดยต้องการมีรายได้เพิ่ม มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมชุมชน และต้องการ

และผลการศึกษาโดยรวม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับมาก (Mean = 2.31) จากผลการศึกษาดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่า โดยทั่วไปแล้วผู้ให้ข้อมูลต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับมาก ในชั้น

ตอนการคิด วางแผน ตัดสินใจ ขั้นตอนการปฏิบัติและขั้นตอน อาจเป็นเพราะประชาชนต้องการแสดงความคิดเห็นของตน ในการวางแผนพัฒนาชุมชน และจากวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชนมีความสามัคคีกัน สืบเนื่องจากกรที่มีกิจกรรมการพัฒนาชุมชน หรือประเพณีต่าง ๆ ทุกครั้งก็จะมีประชาชนจำนวนมากร่วมกันปฏิบัติ และช่วยเหลือกัน รองลงมาต้องการมีส่วนร่วมในระดับปานกลางในขั้นตอนการลงทุนและการติดตามประเมินผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นกิจกรรมใหม่สำหรับชุมชน ประชาชนยังไม่เห็นรูปแบบที่เป็นรูปธรรม และลักษณะของประชาชนชนบท ไม่มีพื้นฐานทางด้านการลงทุนทำธุรกิจ วิถีชีวิตส่วนมากอยู่กับอาชีพทางด้านเกษตรมากกว่า

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมุติฐาน

การทดสอบสมมุติฐานเพื่อเปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศระหว่างประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ตามตัวแปรอิสระที่ศึกษาดังนี้

ตาราง 9 การแบ่งกลุ่มตามอาชีพของผู้ให้ข้อมูล

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ	Mean	S.D.
1. เกษตรกรรม	134	61.5	2.36	0.39
2. ค้าขาย	14	6.4	2.25	0.35
3. รับจ้าง	55	25.2	2.20	0.42
4. รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	4	1.8	2.06	0.36
5. อื่น ๆ	11	5.0	2.35	0.42
รวม	218	100	2.31	0.40

n = 218

ตาราง 10 การแบ่งกลุ่มตามประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของผู้ให้ข้อมูล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	จำนวน	ร้อยละ	Mean	S.D.
ระหว่าง 2.26 - 3.00 คะแนน	110	50.5	2.49	0.31
ระหว่าง 1.51 - 2.25 คะแนน	91	41.7	2.17	0.37
ระหว่าง 0.76 - 1.50 คะแนน	13	6.0	1.88	0.39
ระหว่าง 0.00 - 0.75 คะแนน	4	1.8	1.86	0.82
รวม	218	100	2.31	0.40

n = 218

ตาราง 11 การแบ่งกลุ่มตามการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ของผู้ให้ข้อมูล

การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	จำนวน	ร้อยละ	Mean	S.D.
ระหว่าง 2.26 - 3.00 คะแนน	49	22.5	2.56	0.26
ระหว่าง 1.51 - 2.25 คะแนน	113	51.8	2.33	0.33
ระหว่าง 0.76 - 1.50 คะแนน	44	20.2	2.06	0.46
ระหว่าง 0.00 - 0.75 คะแนน	12	5.5	1.97	0.52
รวม	218	100	2.31	0.40

n = 218

ตาราง 12 การแบ่งกลุ่มตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ของผู้ให้ข้อมูล

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)	จำนวน	ร้อยละ	Mean	S.D.
ระหว่าง 7 - 10 คะแนน	169	77.5	2.34	0.37
ระหว่าง 4 - 6 คะแนน	39	17.9	2.20	0.45
ระหว่าง 1 - 3 คะแนน	10	4.6	2.17	0.60
รวม	218	100	2.31	0.40

n = 218

ตาราง 13 ความแปรปรวนทางเดียว ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศระหว่างประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน

ความแปรปรวน	Df	S.S.	M.S.	F Ratio	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม	4	537.439	134.360	2.081	0.084
ภายในกลุ่ม	213	13753.428	64.570		
รวม	217	14290.867			

1. เปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศระหว่างประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (ตาราง 13) ซึ่งปฏิเสธสมมุติข้อที่ 1 ที่ว่า "ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน" การที่ประชาชนตำบลแม่ทรายที่มีอาชีพเกษตรกรรม ค้าขาย รับจ้าง รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจและอาชีพอื่น ๆ มีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากประชาชนให้ความสนใจกับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน และประชาชนมีความสามัคคีกัน สังเกตจากเมื่อมีกิจกรรมการพัฒนาหรือประเพณีต่าง ๆ ในชุมชน ก็จะมีประชาชนจำนวนมากหลากหลายอาชีพเข้าร่วมกิจกรรม ดังนั้น อาชีพจึงไม่เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนตำบลแม่ทราย

ตาราง 14 ความแปรปรวนทางเดียว ความต้องการการมีส่วนร่วมในการจัดการการ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศระหว่างประชาชนที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการ
จัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน

ความแปรปรวน	Df	S.S.	M.S.	F Ratio	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม	3	3807.949	1269.316	25.912	.000
ภายในกลุ่ม	214	10482.918	48.986		
รวม	217	14290.867			

2. เปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศระหว่างประชาชนที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า ประชาชนที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (ตาราง 14) ซึ่งยอมรับสมมติฐาน ข้อที่ 2 ที่ว่า "ประชาชนที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่แตกต่างกัน" ทั้งนี้หากพิจารณาด้านประโยชน์ที่น่าจะได้รับจากการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จะเป็นรูปแบบที่เป็นการอนุรักษ์ทรัพยากร ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งประชาชนอาจจะมองประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น ต่อตนเอง ต่อครอบครัว และต่อชุมชนแตกต่างกัน อีกทั้งกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่ยังใหม่สำหรับประชาชนในท้องถิ่นนี้ ซึ่งกำลังจะมีการพัฒนาเป็นชุมชนแรกของจังหวัดแพร่ด้วย ดังนั้นประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จึงเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนตำบลแม่ทราย

ตาราง 15 ความแปรปรวนทางเดียว ความต้องการการมีส่วนร่วมในการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศระหว่างประชาชนที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน

ความแปรปรวน	Df	S.S.	M.S.	F Ratio	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม	3	3058.981	1019.660	19.427	.000
ภายในกลุ่ม	214	11231.886	52.485		
รวม	217	14290.867			

3. เปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศระหว่างประชาชนที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า ประชาชนที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (ตาราง 15) ซึ่งยอมรับสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า "ประชาชนที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน" อาจเนื่องมาจาก มีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์และในชุมชนมากขึ้น ลักษณะของสื่อและการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากแหล่งต่างๆ มักจะนำเสนอในกลุ่มเป้าหมายที่เป็นภาพรวมประชาชนทั่วไป แต่เมื่อพิจารณาถึงสภาพชุมชนของตำบลแม่ทรายแล้ว โดยมากประชาชนมีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา อาจทำให้ไม่เข้าใจรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่าจะเข้ามาพัฒนาชุมชนของตนได้อย่างไร ส่งผลให้ความต้องการที่จะเข้าร่วมจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน ดังนั้น การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึงเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนตำบลแม่ทราย

ตาราง 16 ความแปรปรวนทางเดียว ความต้องการการมีส่วนร่วมในการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศระหว่างประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน

ความแปรปรวน	Df	S.S.	M.S.	F Ratio	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม	2	354.882	177.441	2.996	.053
ภายในกลุ่ม	156	9238.300	59.220		
รวม	158	9593.18			

4. เปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศระหว่างประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า ประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (ตาราง 16) ซึ่งปฏิเสธสมมติฐาน ข้อที่ 4 ที่ว่า "ประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน" ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมใหม่ที่จะเข้ามาในชุมชน ประชาชนจึงให้ความสนใจและผู้นำชุมชนอาจจะมีส่วนในการตัดสินใจการเข้าร่วมของประชาชนมากกว่าความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพราะโดยลักษณะของชุมชนบตจะเชื่อผู้นำในชุมชน เมื่อมีการประชุมสมาชิกผู้นำอาจมีการพูดคุยชักชวนประชาชนให้เข้าร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ดังนั้น ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึงไม่เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนตำบลแม่ทราย